

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Pintér Károly ügyvéd által képviselt felperes neve felperesnek - a dr. Golubov Béla ügyvéd által képviselt alperes neve alperes ellen hibás teljesítés miatt 10.408.750 Ft és járulékai megfizetése iránt indított perében a Fővárosi Bíróság 25.G.41.438/2005/29. sorszámú ítélete ellen, az alperes által 31. sorszám alatt előterjesztett fellebbezése folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, megfellebbezett részét azzal hagyja helyben, hogy az első fokú ítéletnek a perbeli szerződés elállás folytán való megszűnésére vonatkozó megállapító rendelkezését mellőzi.

Kötelezi a bíróság az alperest, hogy fizessen a felperesnek 15 nap alatt 150.000 (azaz egyszázötvenezer) Ft fellebbezési eljárási költséget.

Köteles továbbá az alperes az illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt fellebbezési illeték fejében az államnak külön felhívásra 624.500 (azaz hatszázhuszonnégyezer-öt száz) Ft-ot megfizetni.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság ítéletében megállapította, hogy a peres felek között a perbeli *FleetLoog FL 02* megjelölésű járműpark-kezelő rendszer eladására 2002. szeptember 23-án létrejött szerződés, felperes elállása folytán, 2005. július 13. napjával megszűnt.

Kötelezte az elsőfokú bíróság az alperest arra, hogy a felperes részére leszállított járműpark-kezelő rendszert 15 napon belül a saját költségén szerelje le és azt felperes telephelyéről szállítsa el.

Kötelezte továbbá az alperest arra is az elsőfokú bíróság, hogy fizessen a felperesnek 15 napon belül 10.408.750 Ft-ot, valamint ennek 2003. január 28. napjától járó törvényes kamatát, valamint 900.000 Ft perköltséget.

Az elsőfokú bíróság ítéletének indokolásában megállapította, hogy a peres felek között a felperes megrendelésére az alperes által adott ajánlat és annak a felperes részéről 2002. szeptember 17-én kelt visszaigazolása folytán szerződés jött létre, amelynek alapján a felperes megvásárolta az alperestől a keresetlevélben megjelölt *FleetLoog FL 02.* megjelölésű járműpark-kezelő rendszert, amelynek vételára 8.227.000 Ft + Áfa volt.

A felperes a vételárat megfizette akként, hogy vételárelőlegként 30%-ot, 2.468.100 Ft + Áfát fizetett meg 2002. szeptember 23-án, majd pedig, miután az alperes a rendszert a felperesnek 2003. január 20-án átadta, ezt követően megfizetett az alperes által kiállított számla alapján 2003. január 21-én 5.858.000 Ft + Áfát, vagyis 7.323.625 Ft-ot.

Az alperes a perbeli berendezésre, illetőleg az általa forgalmazott valamennyi eszközre egy év teljes körű jótállást vállalt, amely a felperes kecskeméti telephelyére vonatkozik.

Az átadást követően azonban a rendszer rendeltetésszerűen nem működött, a felperes több ízben jelezte annak meghibásodását az alperes felé.

Az alperes a felperes által jelzett hibákat megkísérelte javítani, azonban a program továbbra sem működött megbízhatóan, a fagyasztó felépítményes teherjárművek belső hőmérsékletének kijelzése hibás volt. Nem működött a járművek által megtett út hosszának megbízható kijelzése (a járművekbe szerelt tahográffal nem egyezett meg a rendszer által szolgáltatott adat), valamint nem volt megállapítható megbízhatóan a járművek üzemanyag felhasználása és folyamatosan adatvesztések is történtek, a rendszer nem volt képes a rögzített adatok hiánytalan tárolására. Jelezte a felperes az alperesnek azt is, hogy az alperes munkatársai nem tudták ezeket a hibákat kijavítani.

Ezt követően is több eredménytelen fax és levélváltás történt a peres felek között, a rendszer azonban továbbra is hibásan működött.

Az alperes ugyanakkor a 2004. január 28-án kelt levelében azt állította, hogy a felperes által jelzett hibák megszűntek és az átadás-átvételi jegyzőkönyv dátumától számított egy éves alperesi garanciális kötelezettség eltelt. Ezt követően is a felperes rendelkezésére áll, azonban a kiszállásokat a felperesnek már meg kell fizetnie.

Ezen időpont után is a felperes jelzésére az alperes megkísérelte a hibák kijavítását, amely azonban nem járt eredménnyel. Ezért a felperes 2005. július 13-án bejelentette az alperesnek, hogy a szerződéstől eláll és kérte az alperest, hogy fizesse vissza a neki kifizetett vételárat és szerelje a saját költségén a felperesnél lévő járműpark-kezelő rendszert.

Az alperes a felperesnek a szerződéstől való elállását nem fogadta el, azonban a felperes erre vonatkozó nyilatkozatát továbbra is fenntartotta.

Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét alaposnak találta, mely szerint az alperest a vételár visszafizetésére kérte kötelezni az alperes által egyidejűleg felszerelt járműpark kezelő rendszer visszavétele mellett.

A felperes által jelzett hibák tényének a megállapítására, valamint az alperes által védekezésében felhozott idegenkezűség, illetőleg a rendeltetésellenes használat megállapítására az elsőfokú bíróság az ügyben szakértőt rendelt ki.

A szakértői vélemény alapján pedig megállapítható volt, hogy a vizsgált gépkocsikban beszerelt eszközökkel kapcsolatban idegenkezűség, vagy rendeltetésellenes használat nem volt megállapítható.

A szakértői vélemény alapján megállapította azt is, hogy az alperes a perbeli rendszer összes elemét, kiegészítő eszközét és szolgáltatását leszállította, azokat átadta és üzemszerű használatra aktiválta, azonban a berendezések gépkocsiba való beszerelése - különösen a kábelcsatlakozások kiképzése - erősen kifogásolható volt.

Megállapítható volt az is, hogy a rendszer megvalósítása során tervezés, tervdokumentáció vagy nem készült, vagy nem került a periratokhoz csatolásra.

A szakértői vélemény szerint a gépkocsiba szerelt eszközök beépítése az elektromos csatlakozások kivitelezése gyenge szakmai színvonalon állt és ez számtalan hiba forrása lehetett, a feldolgozó *szoftver* lefagyása pedig instabil működésre utalt.

A rendszer által teljesítendő, a termékismertetőben leírt szolgáltatások ellenőrzésére pedig nem volt mód, mivel a helyszíni szemlén a bemutatott gépkocsik és a központi rendszer között nem jött létre adatkapcsolat, s ennek okát a szakértő megállapítani nem tudta.

A régebbi feldolgozások alapján pedig az volt megállapítható, hogy a hőmérséklet mérése esetenként, a gépkocsi helymeghatározása pedig szinte folyamatosan hibás volt.

A rendszer működését pedig károsan befolyásolja az, ha az egyes gépjárművekről nem érkezik adat, vagy hibás adat érkezik, továbbá a felmerült szerelési hibák a gépjárművek rendeltetésszerű működését, használatát jelentősen befolyásolhatják.

A szakértő megállapította, hogy az adatgyűjtő eszköz memóriakapacitása 128 Kbyte volt, időnként „túlcsordulás” következhetett be, ami adatvesztéssel járt. Túlcsordulás esetén az összes mért adat hiánytalan rendelkezésre állása nem volt biztosítható és a hőmérséklet, valamint az üzemanyagmérésénél alkalmazott

technika ismereteinek hiányában a szakértő a pontos adatszolgáltatás biztosíthatóságáról nem tudott nyilatkozni.

Arra ugyancsak nem tudott a szakértő válaszolni, hogy az adatgyűjtő eszköz maximálisan hány adat tárolására alkalmas, mert az alperes által rendelkezésre bocsátott dokumentációban erre vonatkozó információ nem volt.

Az elsőfokú bíróság ezen aggálytalannak tekintett szakértői vélemény alapján azt állapította meg, hogy az alperes által leszállított járműpark kezelő rendszer rendeltetésszerű használatra nem volt alkalmas.

A szakértői vélemény alapján pedig nem volt elfogadható azon alperesi védekezés sem, hogy a felperes a rendszert nem rendeltetésszerűen használta és kizárható volt az idegenkezűségből eredő rongálás is.

Nem fogadta el az elsőfokú bíróság az alperes azon védekezését sem, hogy a felperes olyan olcsó járműpark kezelő rendszert rendelt, amely értelemszerűen a felperes által megkívánt felhasználói célnak nem felelt meg. Ezen alperesi védekezésnek részben a felperes által becsatolt termékismertető, részben pedig a szakértőnek a termékismertetővel kapcsolatos megállapításai ellentmondanak.

Azt pedig az alperes sem tette vitássá, hogy 2003-tól, a felperes elállásáig a rendszert eredménytelenül próbálta javítani.

Erre tekintettel az elsőfokú bíróság azt állapította meg, hogy a felperes a szerződéstől a Ptk. 306. § (3) bekezdése alapján jogszerűen állt el, az elállás pedig a Ptk. 320. § (1) bekezdése alapján a szerződést felbontja.

Felbontás esetén pedig a Ptk. 319. § (3) bekezdése alapján a szerződés megkötésének időpontjára visszamenő hatállyal szűnik meg és a már teljesített szolgáltatások visszajárnak.

Mindezekre tekintettel rendelkezett az elsőfokú bíróság arról, hogy az alperes köteles az általa leszállított járműpark kezelő rendszert saját költségén leszerelni és a felperes telephelyéről elszállítani. Ezzel egy időben pedig köteles a felperesnek az általa kifizetett vételárat visszafizetni.

Az elsőfokú bíróság ítéletében utalt arra is, hogy szükségtelennek és indokolatlannak találta a felek által felajánlott tanúbizonyítást, mert a perbeli rendszer minőségi hibáját a szakértő megállapította és a szerződéskötés körülményei pedig ezen a tényen nem változtatnak.

Minthogy pedig az alperes pervesztes lett, ezért az elsőfokú bíróság a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte őt a perrel kapcsolatos költségek viselésére.

Az ítélet ellen az alperes élt fellebbezéssel.

A fellebbezés alaptalan.

A másodfokú bíróság mindenk előtt azt emeli ki, hogy a felek közötti szerződés tárgya egy járműpark-kezelő rendszer, amely a szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. Törvény 1. § (2) bekezdés c) pontja alapján szerzői jogi védelem alá is tartozik. Így a felek jogvitája szerzői jogi per, amelyre elsősorban e törvény rendelkezései az irányadók. Így az alperes szolgáltatására, hibás teljesítésére is elsősorban e törvény rendelkezései az irányadók {Szt. 58-60. §, illetve 49. § (1) bekezdés}. Figyelemmel azonban arra, hogy az alperes a fellebbezésében az elsőfokú bíróságnak a felek jogviszonyára vonatkozó minősítését és a hibás teljesítésre vonatkozó megállapításait - a jogi minősítés körében - nem kifogásolta, ezért a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság e rendelkezéseit nem érinthette.

A fellebbezés körében pedig az elsőfokú bíróság megalapozottan állapította meg a tényállást és döntése is helytálló volt.

Az alperes fellebbezése kapcsán a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által megállapítottakból csupán az alábbiakat emeli ki:

Az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló adatok alapján helytállóan állapította meg a tényállást és a beszerzett szakértői vélemény alapján megalapozottan állapította azt meg, hogy az alperes teljesítése hibás volt.

Nem osztotta a másodfokú bíróság az alperesnek a fellebbezésében kifejtett azon álláspontját, hogy az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás hiányos.

Nem volt elfogadható azon álláspontja sem, hogy a tényállás hiányosságát arra tekintettel állította, hogy az elsőfokú bíróság elmulasztotta felderíteni a szakértő által megállapított szerelési hiányosságok okát s okozóját.

Az ugyanis nem volt vitatott a felek között, hogy az alperes végezte a járműpark kezelő rendszernek a gépjárművekbe való telepítését, beszerelését, a szakértő pedig kétséget kizáróan megállapította, hogy bár az alperes a rendszer összes elemét, kiegészítő eszközt és szolgáltatást leszállította, a rendszert üzemszerű használatra aktiválta, azonban a berendezéseknek, gépkocsiba való beszerelési munkálatai minősége kifogásolhatóak voltak. Az elektromos csatlakozások kivitelezése gyenge színvonalon állt, amely számtalan hiba forrása lehet. Ily módon e szakértői megállapítás alapján megalapozottan állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy az alperes hibásan teljesített. Arra ugyanis az alperes maga sem hivatkozott, hogy a rendszernek a gépjárművekbe történő beszerelését követően a felperes végzett a rendszeren további szerelési munkálatokat. A szakértő pedig az alperes által állított idegenkezűséget megállapítani nem tudta.

A szakértői véleménnyel szemben - amelyet egyébként az alperes is elfogadott - az alperest terhelte most már annak a bizonyítása, hogy a hibák, szerelési hiányosságok a felperes magatartására vezethetők vissza.

Tévesen hivatkozott arra is az alperes fellebbezésében, hogy az elsőfokú bíróság elmulasztotta figyelembe venni a szerződéskötés idejében fennállt technikai műszaki fejlettségi szintnek megfelelő szolgáltatási lehetőségeket és korlátokat.

A másodfokú bíróság ezen alperesi álláspontot sem osztotta.

Ezzel kapcsolatban mindenekelőtt a másodfokú bíróság utal arra, hogy az alperes termékismertetőjéhez tartozó tájékoztatás szerint az alperes maga vállalkozott arra, hogy a termék iránt érdeklődő igényeinek és vállalata sajátosságainak figyelembevételével teljes egészében testreszabott rendszer kialakítására tesz javaslatot.

Márpedig a szerződés a peres felek között akként jött létre, hogy a felperes az alperest kérte fel a járműpark kezelő rendszerük kialakítására.

Ezen felkérésére az alperes tette meg ajánlatát és a felperes pedig az alperesi ajánlatot elfogadta.

Ilyen körülmények között pedig az alperes alappal nem hivatkozhat arra, hogy a felperes nem az akkori fejlettségi szintnek megfelelő szolgáltatási lehetőségek közül választott és nem vette figyelembe a rendszer korlátait.

Ezen túlmenően a szakértői véleményből az is megállapítható, hogy a felperes által vásárolt, a *FleetLoog* termékcsoportba tartozó FL 02 rendszer a *triploog* termékcsoportba tartozó rendszerekhez képest bővebb szolgáltatást nyújt, másrészt pedig a *FleetLoog* termékcsoporton belül a rendszerek lényegében az FL 01 típusra épültek és az FL 02 rendszer, amelyet a felperes megvásárolt az FL 01-től az itt alkalmazott GPS alapú gépkocsi útvonal adatokban és ezek *off-line* letöltésében különbözik.

Az FL 03 rendszer pedig egy olyan további, GSM alapú bővítést tartalmaz, amely lehetővé teszi az összegyűjtött adatoknak a központi számítógép utasítása alapján történő *on-line* továbbítását, speciális sms üzenetben a központ felé.

Ugyanakkor a termékcsalád tartalmaz még egy *fuelloog* nevű elektronikus üzemanyag töltő rendszert is. Ennek segítségével nyomon követhető és ellenőrizhető a gépkocsi üzemanyag felvétele is.

A termékismertető a rendszerek alapvető leírásán túl nem tartalmaz információt az adatok mérésének módszeréről és a rendszer működését korlátozó jellemzőkről sem (például a tárolható adatok mennyiségéről).

Ilyen adatok mellett pedig az alperes alappal nem hivatkozhat arra, hogy a felperes a szerződéskötés idejében fennálló technikai műszaki fejlettségi szintnek megfelelő szolgáltatási lehetőségek és korlátok figyelembe vétele mellett vásárolta meg a perbeli terméket.

Azt ugyanis az alperesnek kellett volna bizonyítani, hogy a felperes nem az általa ajánlott, úgynevezett testre szabott rendszert vásárolta meg, hanem annál kisebb teljesítményű és olyan rendszert, amely feladatai ellátására nem alkalmas.

Ilyen körülményre pedig az alperes maga sem hivatkozott, hanem csupán arra, hogy a felperes a legolcsóbb berendezést vásárolta meg, amely a termékismertetőből kitűnően nem helytálló és nem fogadható el.

A fentiek tükrében nem fogadható el az alperesnek a fellebbezésében előadott azon hivatkozása sem, hogy az elsőfokú bíróság nem vizsgálta az úgynevezett „túlcsordulás”, az adatvesztés előidézésének az okát.

A fentebb idézetekből ugyanis megállapítható, hogy erre vonatkozóan az alperes a felperes részére semmilyen tájékoztatást nem adott. Ezen túlmenően pedig a szakértői véleményből az is megállapítható, hogy nem kizárólag az úgynevezett „túlcsordulás”, adatvesztés volt a rendszer egyetlen hibája, hanem a szakértő által részletesen felsorolt további hibák is megállapíthatóak voltak a rendszer működésében (szerelési hibák, amelyek a gépjárművek rendeltetésszerű működését, használatát jellegétől és súlyosságától függően sokféleképpen befolyásolhatják, míg a további hibák a gépjárművek rendeltetésszerű működését, használatát nem befolyásolják, azonban a járműpark kezelő rendszer működését hibássá, vagy lehetetlenné teszik).

Ilyen szakértői véleményben foglalt adatok alapján - hangsúlyozva, hogy az alperes magát a szakértői véleményt vitássá nem is tette - az alperes fellebbezésében kellő alap nélkül hivatkozott arra, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást nem tisztázta kellő körültekintéssel és tévesen állapította meg az alperes hibás teljesítését.

A másodfokú bíróság is elfogadta a szakértői véleményben tett megállapításokat és ezzel kapcsolatban az elsőfokú bíróság azon megállapítását, hogy az alperes hibásan teljesített és a hibás teljesítésre tekintettel a felperes jogszerűen állt el a szerződéstől.

A szerződéstől történő elállás pedig - ahogy erre az elsőfokú bíróság is helyesen hivatkozott - a Ptk. 320. § (1) bekezdése alapján a szerződést felbontja.

Ugyancsak helytállóan állapította meg az elsőfokú bíróság azt, hogy a Ptk. 319. § (3) bekezdése szerint a szerződés felbontása esetén a szerződés megkötésének időpontjára visszamenő hatállyal szűnik meg és a már teljesített szolgáltatások visszajárnak.

Itt utal azonban a másodfokú bíróság arra, hogy az elsőfokú bíróság az előbb ismertetett helyes jogszabályi hivatkozása ellenére az ítélet rendelkező részében tévesen állapította meg azt, hogy a peres felek között létrejött szerződés a felperes elállása folytán 2005. július 13. napjával megszűnt.

Az elsőfokú bíróság által is helyesen felhívott jogszabályi rendelkezés szerint ugyanis a peres felek közötti szerződés az arra jogosult elállása folytán a szerződés felbontása esetén *ex tunc*, tehát a szerződés megkötésének időpontjára visszamenő hatállyal szűnik meg és nem pedig az elsőfokú bíróság által az ítélet rendelkező részében megállapított 2005. július 13. napjával.

Ezen túlmenően pedig az elsőfokú bíróság ítéletének rendelkező részében szükségtelenül is állapította meg, hogy a peres felek közötti jogviszony a felperes elállása folytán megszűnt.

A felperes ugyan a keresetében kérte a bíróságtól annak megállapítását, hogy a felperes elállása folytán a felek közötti szerződés megszűnt és az alperest a vételár visszafizetésére kérte kötelezni.

Ilyen megállapítási kereset előterjesztésére perbeli esetben azonban nincs is jogi lehetőség.

A Pp. 123. § (2) fordulata szerint megállapításra irányuló egyéb kereseti kérelemnek csak akkor van helye, ha a kért megállapítás a felperes jogainak az alperessel szemben való megóvása végett szükséges és a felperes a jogviszony természeténél fogva, vagy a kötelezettség lejártának hiányában, vagy valamely más okból teljesítést nem követelhet.

Az elsőfokú bíróság által megállapított felperesi jogszerű elállás csupán indoka és jogi alapja annak, hogy az elsőfokú bíróság az alperest a vételár visszafizetésére kötelezte. Erről azonban az ítélet rendelkező részében rendelkezni nem kell.

Ezért a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletének rendelkező részéből e rendelkezést mellőzte.

Mindezen indokbeli kiegészítésekkel és helyesbítésekkel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

Minthogy pedig az alperes fellebbezése alaptalan volt, ezért a másodfokú bíróság a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján az alperest kötelezte a felperes javára a fellebbezési eljárási költségek megfizetésére, amely kizárólag ügyvédi munkadíj és már az Áfá-t is tartalmazza.

Ugyancsak az alperes köteles a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján - figyelemmel az Itv. 64. §-ára, illetőleg a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (1) bekezdésére is - az

illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt fellebbezési illetéknek az állam külön felhívására történő megfizetésére.

, 2007. november 30.

. Kovács László sk.
a tanács elnöke

Ráczné dr. Gohér Angyalka sk.
előadó bíró

Dr. Pestovics Ilona
bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő